

Секція 3.

УДК 657.471

Л. М. Васільєва, д.н.держ.упр., професор,
професор кафедри обліку, оподаткування та
управління фінансово-економічною безпекою
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
(м. Дніпро, Україна)

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР В СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація: Інформаційне забезпечення стратегічного управління витратами на підприємствах призначене для формування інформаційного простору прийняття управлінських рішень стратегічного характеру, спрямованих на досягнення конкурентоспроможного рівня витрат підприємства. Інформаційне забезпечення представляє собою сукупність інформаційних ресурсів, різних способів їх організації, це єдина система класифікації та кодування інформації, уніфіковані системи документації, схеми інформаційних потоків, що циркулюють на підприємстві, а також методичне забезпечення побудови баз даних, призначених для реалізації управлінських й аналітичних процедур, що забезпечують реалізацію процесу стратегічного управління витратами.

Ключові слова: витрати, забезпечення, інформація, підприємство управління

Одним із основоположних та ключових елементів системи інформаційного забезпечення стратегічного управління витратами, безсумнівно, виступає інформаційне забезпечення аналітичних процедур, призначення якого полягає в своєчасному формуванні та надання повної та достовірної інформації для виконання необхідних аналітичних дій з метою

перетворення даних і приведення інформації до необхідного для прийняття управлінського рішення виду.

Інформаційне забезпечення, яке формується в обліково-аналітичному полі підприємства, представляє собою базу прийняття раціональних управлінських рішень, що складається зі збору та переробки значимої інформації.

На думку Пилипенко А.А., прийняття управлінських рішень будь-якого рівня як етап управлінського процесу проходить в інформаційному полі відповідно до наступних етапів [2]:

- аналіз середовища (внутрішнього й зовнішнього), тобто вивчення вихідного положення, збір і передача інформації про фактичний стан об'єкта управління (керованої системи);

- аналітична обробка інформації, підготовка й прийняття рішень. Даний етап передбачає всебічну обробку інформації, зіставлення, виявлення причин, розробку можливих альтернативних варіантів;

- організація та здійснення рішень, видача команд об'єкту управління для усунення виявлених відхилень;

- контроль здійснення рішень.

Першим етапом процедури прийняття будь-якого управлінського рішення, що передують етапу аналітичної обробки, є збір первинної інформації про стан об'єкта управління, тобто формування бази даних. Для стратегічного управління витратами на підприємствах, інформаційну цінність представляють: дані регулятивно-правового та нормативно-довідкового характеру; дані всіх форм бухгалтерського обліку та внутрішньої звітності, первинні облікові документи й бухгалтерська звітність; статистична звітність; дані фінансового, податкового та управлінського обліку; несистемні й необлікові дані (внутрішні оперативні дані, інші відомості з різних джерел зовнішнього середовища підприємства).

Узагальнено в стратегічному управлінні витратами використовується два види інформації - зовнішня (економічна, політична, ринкова, ділова

тощо) й внутрішня (дані про діяльність підприємства).

Оптимальний обсяг інформації та її якісні характеристики визначаються, в першу чергу, цілями, для яких вона формується, обробляється і зберігається, а також потенційними можливостями її перетворення для подальшого використання. Основним критерієм корисності інформації є критерій її якості. Основні критерії якості облікових інформаційних даних, що входять в систему інформаційного забезпечення є [1]: наявність споживачів; змістовність та значущість; своєчасність й оперативність; єдність інформації, що надходить з усіх джерел; достовірність і об'єктивність відображення процесів господарської діяльності підприємства; достатність; варіабельність перетворення з метою подальшого використання; раціональність (в тому числі, оптимальність за обсягом, доступність).

Важливість роботи з інформацією в цілях стратегічного управління витратами зумовлює необхідність системного, структурованого підходу до формування інформаційної бази аналізу, оскільки саме інформація, отримана в результаті аналітичної обробки, є підтверджує основою і доказовою базою для аналітиків та осіб які приймають стратегічні управлінські рішення.

Інформаційне забезпечення аналітичних процедур в стратегічному управлінні витратами має, на наш погляд, включати три основні рівні: нормативно-правове забезпечення, методичне та обліково-інформаційне забезпечення (рис.). Це необхідно для забезпечення повноти, достовірності та надійності інформаційних джерел, що надають дані в якості бази для прийняття стратегічних управлінських рішень.

Рівень нормативно-правового забезпечення стратегічного управління витратами підприємства включає в себе законодавчу і нормативно-правову базу. Призначення даного рівня системи інформаційного забезпечення - це формування єдиного нормативно-правового поля проведення аналітичних процедур управління витратами підприємств в довгостроковому періоді, яке також забезпечує правовий захист і обґрунтування проведення аналітичної обробки інформації з метою розробки своєчасних превентивних заходів щодо

запобігання втрати або зниження конкурентного рівня витрат.

Рис. Структура інформаційного забезпечення аналітичних процедур стратегічного управління витратами

Рівень методичного забезпечення являє собою сукупність нормативної документації, яка формує методичні положення організації та проведення аналітичних процедур в процесі розробки управлінських рішень стратегічного управління витратами.

Третій рівень - обліково-інформаційне забезпечення аналітичних процедур стратегічного управління витратами - включає в себе всі облікові документи та документи, що регламентують облікові процеси. В рамках даного рівня проводиться збір і накопичення, первинна обробка інформації про факти господарської діяльності економічного суб'єкта. Проведення аналітичних досліджень спирається на процеси збору та первинної обробки інформації, які являють собою найбільш рутинну і трудомістку частину робіт. Від якості їх виконання багато в чому залежить ефективність результатів проведених аналітичних процедур. При низькому рівні організації робіт зі збору та первинної обробки інформації аналітична робота

буде характеризуватися низькою вірогідністю і об'єктивністю, а її результати, швидше за все, будуть відображати суб'єктивну думку окремих аналітиків [3].

Первинна обробка інформації, що надходить повинна проводитися з урахуванням її основних ознак (актуальність, тематика, джерело інформації) з метою мінімізації обсягу матеріалів для зменшення трудомісткості операцій при проведенні подальших аналітичних робіт, спрощення процедур пошуку і підбору необхідної інформації, систематизації інформації за ступенем важливості й актуальності.

Отже, для цілей стратегічного управління витратами пріоритетне значення має інформація, яка надходить із зовнішніх джерел і характеризує стан факторів, які знаходяться за межами підприємства, надаючи при цьому прямий або опосередкований вплив на його діяльність в цілому і на витрати зокрема. Як справедливо стверджував П. Друкер: «Інформація для будь-якої організації є найважливішим активом».

Список використаних джерел:

1. Дороженко Л. І. Сучасні методи обліку витрат у контексті зарубіжного досвіду. *Держава та регіони*. 2018. № 2. С. 72-76.

2. Пилипенко А. А. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань : монографія / за заг. ред. докт. екон. наук, доцента А. А. Пилипенка. Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. 344 с.

3. Чорна М.В., Смірнова П.В. Бугріменко Р.М. Управління витратами : навчальний посібник. Харків : ХДУХТ, 2017. 166 с.

ЗАЯВКА

на участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції (за міжнародною участю) «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін»

Відомості про автора:	
Прізвище	Васильєва
Ім'я	Леся
По батькові	Миколаївна
Місце роботи (навчання)	Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Науковий ступінь	Доктор наук з державного управління
Вчене звання	професор
Посада	Професор кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою

Тема доповіді	ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР В СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА
Обраний напрям	Обліково-аналітичне забезпечення обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації інформаційних технологій.
Координати для зв'язку:	0978048837
e-mail	I.m.vas@ukr.net

Електронна адреса оргкомітету: kaf_boek_pdaa@ukr.net